

K štáru
poznávám
pomíjivost
věcí.

Například
neznám dnes
větší utrpení
ne • cítit
Stříbrný vítr.

Jak nará • í
na Zlatou
• ílu.

ČERNÁ KRONIKA

Po dohodě s Policií ČR jsme zařadili rubriku Černá kronika. Smutné, ale svět je takový. První případ, o němž nás poručík Vochozka z oblastní správy Policie ČR informoval, nás opravdu šokoval.

V době věřejšího zásahu proti demonstrantům na soboteckém náměstí došlo málem k lidské tragédii. Učitel jazyka Václav M. včera natíral plot. Vcelku banální činnost se zvrhla v orgie sebedestrukce. Václav M. si po natírání plotu nejdříve omyl ruce technickým benzínem. Papír, kterým si ruce otřel, hodil tento sobotecký chalupář do svého suchého záchodu. Poté odešel tam, kam každý z nás obvykle chodívá sám. Na suché toaletě si zapálil cigaretu a po dokouření odhodil nedopalek přímo pod sebe. Nahromaděné bioplyny kombinované s výpary technického benzínu vyvolaly okamžitou explozi. Následkem toho se Václav M. vznesl do vzduchu a utrpěl otřes mozku nárazem o stříšku záchodu. Poté padl zpět a při dopadu na dubové sedátko si zlomil kyčel. Chatrná konstrukce toalety však náraz nevydržela a dotyčný propadl takto zmrzačen přímo do své žumpy. S těžkými poraněními byl převezen do nemocnice.

Policie zastavila trestní stíhání pro úmyslné sebepoškozování, jakmile zjistila, že dotyčný si nechtěl ublížit. Pouze podcenil fyzikální zákony.

Skandální odhalení: U • víme, kdo chytá v • iře.

NEDELE 1. ČERVENCE 2001

Tryzna dopadla tristně

Vodní děla, slzný plyn, desítky zraněných. Takový byl obraz soboteckého náměstí včera odpoledne. U příležitosti narozenin Michaila Bakunina tu Pavel Tristanov, sobotecký rodák, organizoval Tryznu za Fráňu Šrámka, který se stal obětí „literaturo-milovných kreatur“, přivlastňujících si odkaz velkého buřiče a anarchisty. „Na prvním místě,“ hřměl jeho hlas náměstím, „je třeba jmenovat jistého Čapka z Lidových novin, který o Fráňovi napsal, že „jest nejjemnějším z mužů, nejlepším z lidí, nejčistším z básníků“.

Čapek se snaží, podle Tristanova, vytvořit obraz národního umělce, před jehož čtením by si každý z nás měl nejdříve umýt nohy. Tristanovův projev byl velmi zapálený a přihlíželo mu několik desítek přátel, kteří za tímto účelem přijeli z celé země do naší krásné Sobotky. Mezi přihlížejícími byla taková známá esa českého levicového extremismu jako František Gellner, S. K. Neumann (vydavatel anarchistického plátku Nový kult), Viktor Dyk a mnozí další.

Policie zasáhla proti demonstrantům, kteří blokovali soboteckou magistrálu protínající náměstí, právě v okamžiku, kdy Tristanov předčítal z dopisu Fráni Šrámka, t.č. vězněného za protesty proti válce. V jeho dopise se mimo jiné praví: „Anarchismus není ideou, visící někde v prázdně. Je-li upřímný, vyrostl-li slavně, horoucně z našich nejslechetnějších nitěných možností, je podstatnou částí našeho já. Není církvíčkou, aby potřeboval miliony stupidních věřících k vyživení jednoho papeže, ani politickou mačkanicí k nasycení jednoho sta poslanců.“

pokračování na straně 3

POČASÍ

SKINHEADI SI PŘIPOMNĚLI DYKA ČTĚTE NA STR. 11

Prostě jsme!

Naši milí čtenáři, setkáváte se s námi opět po roce a jistě jste zaregistrovali mnohé změny ve vašich oblíbených periodících: jsou prostě tak trochu jiné. Právo berete do svých rukou. Mladá Fronta je nová. A Lidovky? Lidovky jsou prostě super! Ani my nezůstaneme stranou. Po bouřlivé debatě na téma, zda nezměnit název na „Šťastný Fráňa“ či „Zlatá žíla“, dohodla se redakce, že stačí, když budeme. Co Vám tedy přineseme: skandální odhalení, černou kroniku a předpověď počasí. Krom toho množství recenzí, rozhovory s přednášejícími. Také hodnotný dárek pro Vás. A ovšem také knihovničku Splav!u.

Nejen to: dozvíte se, co je vlastně bulvár, zda Pavel Tristanov močil do kašny. Budete moci řešit osmisměrky, vyplňovat dotazníky, zkoušet své znalosti v testu. Nežůstane před Vámi nic skryto. Jaký byl skutečný vztah Cyrila a Metoděje? To se dozvíte ve Vašem Splav!u! Proč má Zdeněk Kratochvíl rád růže? Sálh si někdy Šrámek na hvězdy? I o tom budeme bez předsudků psát. Chceme prostě udělat Splav! atraktivním pro všechny generace i povolání. A právě proto bychom Vás chtěli poprosit: pište nám. Opravdu. Pište. Jsme plátek bulvární, a tak se velmi rádi popereme s Vašimi podněty (ostatně paní učitelky dostaly v našem plátku svou stránku), ale pak je třeba, abyste nám psali. Za tím účelem bude zřízena schránka na Vaše příspěvky; bude umístěna na dveřích naší – a tedy i Vaší – redakce. Doufáme, že se Vám nová podoba Vašeho Splav!u bude líbit.

pro Splav! Josef Šlerka
autor je mrtvý

Poprvé

Dechovka vyhrává. Fábory a třepetalky vlají v teplém jihozápadním větru. Starosta s dlouhým plnovousem pronáší plamenný projev o odkazu slavného rodáka. Byl by mu odhalil i bronzovou bustu, kdyby už jím neinstalovali dřívě. Dívka v šatečkách s balonkovými rukávky předává kytici zástupci parlamentu. Pěvecký sbor pje „Sláva tobě, věrný vlasti synu“. A už se nám dává do pochodu průvod. Sokolové, omladina, ženy, alegorické vozy, zástupci cechů s transparenty. Do toho všeho září jasné slunce a osvětluje nám tu nádheru. Další ročník Šrámkovy Sobotky byl zahájen.

Ano, tak krásné to bude. Tak krásné to musí být! Město žijící a dýchající každoroční oslavou svého milovaného rodáka, rodáka s velkým R. Takové a jiné myšlenky se honí hlavou člověku, který se poprvé vrhá do jámy lvové a je odkojen Hledáním ztraceného času. Ví, o čem píše. Letos je to se mnou přesně tak. A realita?

Mhm, ano. Slunko svítí, krásné sobotní odpoledne. Dokonce i ten vlahý větřík tu povívá. Transparent je sice vidět jenom jeden, ale zato pěkně veliký a zdálí. A po celém městě vlají vlajky. Ale co ty průvody, kde jsou sokolové, orlové, DTJ a dítky? Kde hraje ta hudba? Pravda, hudbu neslyšet a dítky jsou někde na prázdninách. Busta se skví na svém místě čerstvě vyleštěna. Ale přece pečlivý návštěvník cosi zaznamená: i ten zvuk z hostince na náměstí nese v nesrozumitelném chumlu slov cosi, v čem se ozývá něco důvěrně známého. Slyšíte? Stříbrný vítr! Jihozápadní, rychlost 3 m/s. Řeka a s ní i splav jsou daleko, ale správný měsíc řeku ani nepotřebuje. Stačí kašna nebo kaluž a dobře se dívat. A co navíc – máme Léto. Tak si užijeme.

Přeji čtenářům i sobě hezkou Šrámkovu Sobotku. A čtěte Splav!, ve kterém se o dění dozvíte zaručeně nejvíc.

pro Splav! Jan Smolka
autor je prošeďivělý

Pondělí 2. července

9.00 hod. sál spořitelny, Čtení krajiny jako textu, RNDr. Jiří Sádlo

11.00 hod. sál spořitelny, Prezentace nakladatelství Albatros, Fenomén dětského hrdiny v české a světové literatuře - Pavel Šrut a Galina Miklíková

19.30 hod. sál spořitelny, To nejlepší z Fulghuma - Miroslav Moravec

22:30 hod. bývalé kino, projekce filmů Ekohistorie, Genius Loci

Ďáblova past

Český černobílý film. Režie František Vlácil. Rok vzniku 1961. Projekce proběhne od 22:30 hodin. Vstup je zdarma!

První z řady snímků, které se objevily v avizovaném programu projekcí uskutečňovaných v prostorách bývalého kina, je film Ďáblova past. A už na první pohled (a snad až příliš nápadně) je znát, že autoři dramaturgie filmového klubu hodlají prosazovat tvrdou konformní linku ve vztahu ke Šrámkově Sobotce, městu a prostorám kina samým. Jaký jiný titul se hodí lépe k tématu letošního festivalu („Krajina textu: Co vyčteme z krajiny, co potkáme v textu...“) než právě Vlácilův epos o majitelích tzv. ďáblových mlýnů, kteří jsou díky svým takřka indiánským schopnostem interpretace přírody kolem sebe miláčky prostých vesničanů a trnem v oku vrchnosti i zástupcům kléru? Který film by takto doslovně naplňoval souznění tématu letošního festivalu a programu filmového klubu? Snad žádný jiný. Ale co více! Jaký film by mohl mít větší vztah k Sobotce než právě Vlácilův opus, který byl natáčen v roce 1961 právě nedaleko odsud? Ano, smrtelná past v režii Františka Vlácilu je tím filmem.

A do třetice: jaký film by mohl lépe otevřít experimentální prostor bývalého kina, přebudovaného nyní spíše na divadlo (viz Splav! 3/2001), než Vlácilův trhák Ďáblova past, ve kterém se metaforicky kino samo stává právě magickou pastí, naplňovanou čarovnými pohyblivými obrázky? Není to žádný jiný. (Možná by stálo za zvážení, zda dokonce prostor bývalého kina takto nepojmenovat!)

pro Splav! Radim Kučera
autor je cenzorem listu

Šrámkova Sobotka, Dykův Mělník?

Klidný průběh měla včerejší pietní akce pravicových extrémistů v Mělníce. Čeští fašisté si v Mělníku připomněli klidným pochodem svých okovaných botek památku „českého básníka a nacionalisty“ Viktora Dyka.

Komentář redakce: Slovy básníka rozumíme touze: „Moci tam jít v ty davy, moci tam za něco mřít!“ Ale náš Dyk také říká: „Mé, ano“ v „ne“ se přízvukem svým mění, mé „ne“ v „ano“ tónem vyznívá. Jdu s posměchem, však nejdu bez nadšení, jdu s nadšením, však to se vysmívá!“

- qfk

Drama(turgie) filmového klubu

Program unikátních projekcí - Pouze ve Splav!u

Redakci Splav!u se po namáhavé práci podařilo exkluzivně získat seznam projekcí letošního filmového klubu Šrámkovy Sobotky. Podívejme se tedy společně, co diváky letošního ročníku čeká, pochopitelně na téma KRAJINA.

Projekce začínají již dnes filmem DÁBLOVA PAST. Jde o snímek Františka Vlábila z roku 1961, natočený podle historického románu Alfreda Technika Mlýn na ponorné řece. Představuje nám osudy lidí, kteří rozumějí krajině a přírodě víc, než je v jejich době obvyklé. Film je velmi kvalitní po výtvarné, scénářistické i herecké stránce. (Více na jiném místě tohoto listu.)

Druhým titulem, naplánovaným na pondělí 2. července, je dokument Tomáše Škrdlanta EKOISTORIE, líčící letité snahy ekologů o lepší příští. Ač ověnčen řadou cen z mezinárodních festivalů, dočkal se věru kontroverzního ohlasu mezi diváčkou i odbornou veřejností. Památná je zejména projekce v kině Mat, kde došlo po promítání k prudké potyčce obou diváků. Jak zapůsobí právě na vás, můžete okusit na vlastní kůži už zítra. Před ním bude promítnut kratší a neméně motivující snímek stejného režiséra – GENIUS LOCI.

V úterý 3. července, jak zajisté návštěvníci Šrámkovy Sobotky i pečliví čtenáři vědí, ožije město speciální akcí věnovanou jedné z legend českého dramatu. Ano, nastane Den Oldřicha Daňky. S tím budou souviset i oba úterní tituly (i tentokrát budou dva!): nejprve přísně utajovaný projekt, o němž dramaturgie striktně odmítá prozradit více než zkratku PZU, potom unikátní projekce strhujícího Mistrova politického thrilleru MUŽ V PRALESE, který vzácným způsobem dokresluje obraz o Dankově tvorbě. Máme tedy možnost nahlédnout i do tak exotické krajiny, jako je prales.

Další projekcí letošního ročníku filmového klubu je ve středu 4. července pohled na člověka, který už před osmdesáti lety dokázal s krajinou srůst tak, že neublížil ani on jí, ani ona jemu. Film Roberta Flahertyho NANUK, ČLOVĚK PRIMITIVNÍ z roku 1921 je klasikou svého žánru. Vedle Moravského krasu a středoamerického pralesa se tak můžeme vypravit i do nehostinné polární ledové pláně.

Závěrečná projekce ve čtvrtek 5. července zavede diváky filmového klubu do krajiny, která na rozdíl od předchozích vypadá vcelku obyčejně. Film KONEC SRPNA V HOTELU OZON však předvádí člověka a krajinu v podobě, jakou by jejich vztah mohl získat, kdyby... Nedoceněný snímek ukazuje zvláštní lidskou tvář, tvář, kterou si nikdo nepřeje poznat, a když, tak jen v kině.

Pět večerů. Pět snímků, které promlouvají k lidem. Pět titulů, které zaručeně obohatí vaši duši a představu o lidech a krajině. Jak praví básník: Člověk, zahrada širá. I my jsme krajinami. Užívejte si tedy ve filmovém klubu a nezapomeňte - každý den ve 22:30 v bývalém kině.

Redakce se omlouvá za stručnost popisů některých snímků. Při přípravě článku jsme vycházeli z tiskových materiálů, které nám poskytla dramaturgie. Pokud se od dramaturga filmového klubu Joe Salma podaří zjistit nějaké další údaje, rádi je zveřejníme.

pro Splav! Jan Smolka
autor je prošedivělý

pokračování ze strany 1

V tuto chvíli byl poslancem Miloslavem K. st. vyzván službu konající policista k zásahu, protože jde o zcela evidentní hanobení rasy. Policista protestoval, že poslanci nejsou rasa, ale verbež. Byl však panem Miloslavem K. st. umlčen slovy: „Já mám lektorskou praxi a vím, co je co!“ Poté policista rezignovaně povolal policejní posily, které pokojnou demonstraci násilně rozehnaly. Část demonstrantů, policistů a lektorů se rozptýlila mezi účastníky začínající Šrámkovy Sobotky. Dbejte prosím zvýšené opatření při komunikaci s kýmkoli, koho neznáte. Mohl by to být modrý rezervista či rudý anarchista.

pro Splav! Josef Šlerka
autor je mrtvý

Na vlastní oči

Včera při naklání starosty byli někteří členové naší redakce (např. cenzor našeho listu) přítomni výzvě našeho nakloněného starosty: "Rozhodujte i vy!". Výzva se týkala skupiny domů zahrnujících zbytek bloku, ve kterém stojí Šrámkův dům. Starosta vyzval přítomné přesporní, aby přišli s nápady, jak tento alternativní prostor využít. Fantazii se meze nekladou. A tak je to jen na Vás – a hlavně na Vás. Do schránky redakce Splav!u vkládejte obálky označené slovy "alternativní prostor" s návrhy využití. Nejlepší návrh redakce odmění hodnotnou cenou.

-afk-

nakloněný starosta

PROGRAM

Neděle 1. července

9.00 hod. sál spořitelny, Slavnostní zahájení. Úvodní slovo - Přemysl Rut
Vyhlášení výsledků literární soutěže Šrámkovy Sobotky
Prezentace Literárních novin

13.30 hod. sobotecká prostranství, Poetické odpoledne - zahájení na Šolcově statku

17.00 hod. chrám sv. Maří Magdaleny, Koncert Smyčcového tria Praga - E. Šafaříková - housle, Z. Pešková - viola, V. Krasnická - violoncello

19.30 hod. sál spořitelny, Chci být i kýmisi čten - Pořad z oceněných prací literární soutěže Šrámkovy Sobotky

22:30 hod. bývalé kino, projekce filmu Dáblova past

Lyrický sex ve městě

Po prvních patnácti minutách jsem děkoval Bohu, že mladoboleslavské divadlo nemohlo přijet. Jejich loňský Zeyer byl více než slabý a otevření Šrámkovy Sobotky špatným Šrámkem by mohlo být aktem, který by znechtivil divadlo všem účastníkům festivalu na zbytek týdne. Celá první polovina olomoucké inscenace byla příslibem, že se katastrofa nekoná. Sice žádná velká divadelní událost, ale ani průšvih. Bohužel nakonec bylo všechno jinak. Ale popořádku.

Olomoucké divadlo přivezlo inscenaci Šrámkova Stříbrného větru v dramatině Miloše Hlávky, úpravě Milana Calábka a režii Petera Gábora. Aktuálnost uvedení této dramatiny zdůvodňuje dlouhý program plný faktografických údajů a citací. Mimo jiné i pasáží, která mi přišla vskutku bizarní: „Proti čemu by se tedy mohli bouřit noví Ratkinové? Proti čemu by mohli brojit noví Zachové? Stačí však, abychom si uvědomili, s jakou tolerancí se otevírá naše náruč, vyzbrojena pro jistotu

Jdi!

obuškem, všem odpůrcům globalizace, Temelína či McDonalda, s jakou vlídností pohlížíme na výtvarné projevy nadějných mladých graffitů, kteří místo na plátno stříkají sprayem na novou omítku, s jakým nadšením vítáme nápadníky svých dcer, když k nám přicházejí vyzbrojeni modrým přelivem a kruhem v nose? Nemají i oni někdy o půlnoci potřebu křičet na náměstí něco o zatuchlých maloměstech? Pomiňme onu absurdní představu chlapců z Ya Basta! křičících na náměstí v Sobotce „Zatuchlý maloměsto!“, horší je, že tenhle citát jako by otevíral perspektivu celé inscenace. Na jednu stranu scéna rozbitá na lokální určení, kombinace scénické řeči a hlasu z pásky mluvícího jakoby z nemísta, otevřený přístup k erotice či spíše sexualitě apod. – tedy prvky lehce „progresivní“. Na straně druhé byly tyto principy režisérem drženy takřka v mezích zákona, tak, aby vypadaly progresivně, ale zároveň nebyly příliš nesrozumitelné. První polovina tak vypadala jako sled scén ze seriálu Sex ve městě.

Byl jsem v zásadě spokojen. V porovnání s loňskem... Jenže. To, co bylo problematické v první polovině, tlumila genialita Šrámkova textu, v druhé polovině, kdy mělo dojít na jemné herectví lidské duše, přišel zlom. Všechny chyby režie i nedostatky herectví vypluly na povrch. Vnitřní smysl reprodukováného hlasu dostal na frak užitím mikroportu při „četbě“ dopisu Anděly Zachovi, které bylo naprosto nemotivované, jen pro efekt. Navíc Anděla v podání Nikolý Syslové vysloveně nezvládla mluvení na mikrofon a prostě jí nebylo rozumět. Ratkin (Jaromír Nosek), Zach (Martin Valouch) i Valenta (Pavel Juřica) mohli vydržet se svou stylizací rozpustilých i depresivních septimánů a oktavánů do okamžiku, kdy měli provést herecké mikroetudy na téma „pohyb v duši“. V tom okamžiku nastala katastrofa šmíry velkých gest. Podobně dopadl i rozpačitý herecký výkon Lenky Kalousové v roli Aničky Karasové – nevím jak vy, ale já ji to, že myslívá

Monumenty

Co nám umožňuje číst krajinu jako text? Krajina se před námi odkrývá postupně a její jednotlivé prvky vstupují s naším měnícím se úhlem pohledu do nových souvislostí, tvořících síť subtilních příběhů. Jsme-li pozorní, odhalíme za prvním plánem prostého výskytu věcí vedle sebe významy a možná i souvislosti příběhu krajiny, tak jako skrze kladení slov rozumíme řeči.

Jaký je tedy smysl Monumentů? Leccos napoví samotný název. Monumenty odkazují k lidskému aspektu krajiny. Ať už se jedná o lidmi vytvořený objekt nebo přírodní útvar, kterému byla člověkem vtisknuta pečeť čehosi význačného a jedinečného. Koncept monumentu nás zaujme způsobem, jakým počítá s proměnou čtení prostoru kolem objektu, který označíme tímto pojmem. Ať už se jedná o bludný balvan, betonový

z místa kdekoliv se stává určité místo zde

pilíř nebo osamělý komín, monument přitahuje pozornost, koncentruje a organizuje prostor kolem sebe. Je akcentem prostoru. Přitom podlouhlý formát fotografií naopak vede náš pohled, stejně jako u skutečné krajiny, k panoramatickému obhlédnutí. Zachycená krajina se před naším zrakem rozprostírá, navozuje pocit ubíhání obzoru i mimo rámec fotografie. Monumenty nemají jméno a jsou určeny pomocí souřadnic, připomínajících svět objevitelských cest, v němž místa dosud nemají jména. Zároveň jsou fixovány úhlem pohledu a konkrétním výřezem z totality světa daným volbou fotografa. Souřadnice také poopravují původní pocit anonymity míst. Z místa „kdekoliv“ se stává určité místo „zde“.

Cyklus Monumenty rovněž zdůrazňuje rozměr časovosti. Krajiny „postmoderního věku“ zahrnují obraz minulosti i vizi budoucnosti. Některé z objektů připomínají archaické chrámové okrsy, idoly primitivních kmenů, pozůstatky dávných civilizací. Zároveň se nabízí představa krajiny, z níž člověk zmizel následkem nějaké blíže neurčené katastrofy. Krajiny Monumentů jsou poznamenány lidskou přítomností, ale přesto nebo právě proto jsou opuštěné. Tematizují lidskou absenci. Jejich příběh v sobě rozehrává téma lidského působení strukturujícího krajinu geometrickým řádem, který je však nezadržitelně nahlodáván a následně pohlcen chaotickým bujením přírodního živlu. Je to příběh trvání a pomíjení, téma dané už v názvu cyklu – uchování vzpomínky na cosi minulé. Monumenty odkazují k paměti krajiny, kterou prošel člověk a zanechal v ní své stopy.

pro Splav! Zuzana Štefková
autorka je v posteli

Zde jsou lvi

Zde jsou lvi. Tedy přesněji prázdná stránka. Mo•ná ještě přesněji učitelky. Ujiš•ujeme Vás, •e to, co najdete na tomto místě, bude opravdu překvapení. Bulvární týdeník Splav! získal exkluzivní práva na texty účastníků(-ic) programu EXOD, kteří(-ré) mají celou tuto stránku pro sebe. Od zítřka se tedy máte na co těšit.

?

na smrt, prostě nevěřil. Strýc Jiří (Václav Bahník) ve své promluvě k Ratkinovi, v promluvě, která měla být klíčem k celé inscenaci, vypadal spíš jako Jiřina Švorcová v Čapkově Matce – chyběla snad jen puška a výkřik „Jdi!“

V průběhu představení však přestávala fungovat i režijní práce: motivace Ratkinova otce pro jednání prostě chyběla, jednou použil Gábor pro sebevraždu scénickou metaforu, pro bitku mezi Zachem a Ratkinem však sáhl po naturalismu, herci přepjatí směrem k textu ztráceli jakoukoli zajímavou misanscénu. Podobně jako rozbitá scéna: na dění v nevěstinci nebylo vidět přes stoly vepředu. Prostě impozantní a dobrý začátek (laciné, ale účinné davové scény se štronzem, metafora dalekohled – reflektor), pak jen pomalé rozklížení režijní koncepce a mnohdy odbytá práce na roli. Světlé výjimky v první polovině (Zach – rebel, Ratkin – lyrik) byly utopeny v šedi průměrnosti a podbízivosti poloviny druhé.

Inscenace se tak pomalu přeměnila z milé hry o představě rebelů v podívanou vyhovující plně vkusu diváků, kteří by teoreticky měli být hrou pobouření. Takový divák zkrátka odcházel spokojen sám se sebou. Spokojen s tím, že představa spravedlivých mladých rebelů je mu blízká a s tím, že i on sám je vlastně stále ještě rebelem, že je mu stále ještě blízký stříbrný vítr spíš než zlatá žíla. Nechtěně tak byl Šrámkův Stříbrný vítr přeměněn na průměrný, lehce avantgardní kýč.

pro Splav! Josef Šlerka
autor je mrtvý

ZEPTALI JSME SE

Víte, co je to zlatá •íla?

Hana Kofránková

ANO.

Blbá nemoc. Ale nemůžu si vzpomenout, jaká.

Aleš Vrzák

NE.

Co?

Jiří Šlupka Svěrák

ANO.

To je žíla zlatá nebo když máš nápad, jako že narazíš na zlatou žílu.

Drahomíra Flodermanová

ANO.

Zlatá žíla, to je tady letos Splav!.

Pavel Tristanov je macho!

Osud Pavla Tristanova je velmi pohnutý. Odmítaný nakladateli. Vězněný. Často nucený psát pod pseudonymy (např. Joe Salm). Mu•, který zasvětil svůj život boji za sociálně spravedlivou společnost. Mu•, který, kdy• slyšel o atentátech na mocné, říkával „Jen houš• a větší kapky“. Mu•, který na adresu vojenské mašinérie poznamenal velmi trefně: „Voják je mu•ská, lidská jednička, nucená za jistých okolností hrát úlohu věci.“ Právě tento mu• poskytl našemu rozhovoru po včerejší demonstraci rozhovor. Naostro.

Splav!: Ahoj Pavle, víš, že jsme bulvární plátek?

Tristanov: Spíš splávek?

Splav!: Prosím?

Tristanov: Spíš, že máte brutální splávek, ne?

Promiň, vzpomněl jsem si na své básnické začátky.

Splav!: Ty jsi vydával někdy nějaký brutální splávek?

Tristanov: Ne, ale v jedné z mých prvních sbírek se objevují i verše: Užaslý zvroucne můj jazyk pro vše blasfemický / pohanskou orchidej brutálních výkřiků zašláp.

Splav!: Jaký je tvůj vztah k ženám, Pavle?

Tristanov: Ty chceš něco jako: rád jsem je potkával v lukách?

Splav!: Třeba.

Tristanov: A co takhle: – V ten večer na pyšné erby své pižmové touhy / já ironické a bolestné připsal „ha-ha-ha“ –

Splav!: To bylo co?

Tristanov: Verš z jedné z mých prvních básní. Zeptej se Vaška Frýby. Rukopis téhle básně vydali, aniž mi o tom ovšem cokoli řekli, pod názvem Rozbolestněné ženy.

Splav!: No, a ty ženy?

Tristanov: Víš, že jsem se kvůli své ženě nikdy neskamarádil s Arne Novákem? No, ne že bych toho litoval, ale to jen na okraj.

Splav!: Jak to bylo?

Tristanov: Ale to bylo jednou na jaře, přesněji 27. května. Studenti hráli v Uránii Juanův konec od Mahena a můj Červen. No, Mahen měl větší úspěch, ale můj Červen taky nedopadl nejhůř. Po představení se za mnou holky vřítily do zákulisí, div mne neumačkaly. Podařilo se mi utéct zadem a vrátit se hlavním vchodem zpět do restaurace. Nosil jsem dlouhé páčo, vázanku...

Splav!: Našel jsem tvoji fotku z té doby.

Tristanov: Ukaž! No jo! V modré dálce rudý květ! No a abych pokračoval. Uviděl jsem tam krásnou, štíhlou, kadeřavou, no zkrátka slečnu, která musela být mou. Odsunul jsem kamaráda a zeptal se jí, jak se jmenuje, ona něco pípla a bylo to. Milča pak sama řikala, že v tu chvíli už nemohla couvnout, už nastala ta čarovná hra, při níž oči jsou výmluvnější než ústa, neboť dovedou chválit i prosit i dávat se a slibovat, a milé děvče, které poprvé bylo ve vleku takové chvíle, si v duchu poctivě přiznalo: Ne, to nebude jen kamarád, jako byli studenti, tady neřeknu ani mha za mnou, mha přede mnou a skočím po hlavě. Znáš to, ne? No a najednou vběhnul do sálu kamarád a volal: „Máš jít ven, čeká tam na tebe Arne Novák a je už hodně netrpělivý!“

Splav!: No a ty?

Tristanov: Já. Nespouštěje oči z Milči jsem machovsky odpověděl: „Řekni, že nemohu, že tu mám své děvče. Punktum a dost.“

Splav!: To byl ten večer, co tě pak zabásli za hanobení veřejného činitele?

Tristanov: To bylo druhý den. A nebylo to hanobení. Prostě jen Kácha nesl rudý prapor, Štursa volal: „Do prachu, luzo, kráčí Majestát.“ Pokřikovali jsme Ať žije anarchie! Pryč s tyrany! Byl tam Viki Dyk a Arnošt Procházka. Udělali jsme špalír a poskakovali a zpívali. Božka Šulcová namalovala na prapor velkým písmem: Vive l'Anarchie. No, a najednou jde kolem policajt a co prej tu děláme. Na Káchu hned hartusil co ten červený prapor a já mu odvětil: „Zhyň otroku, zhyň pse!“ Kácha dostal osm dnů arestu, já šest dnů.

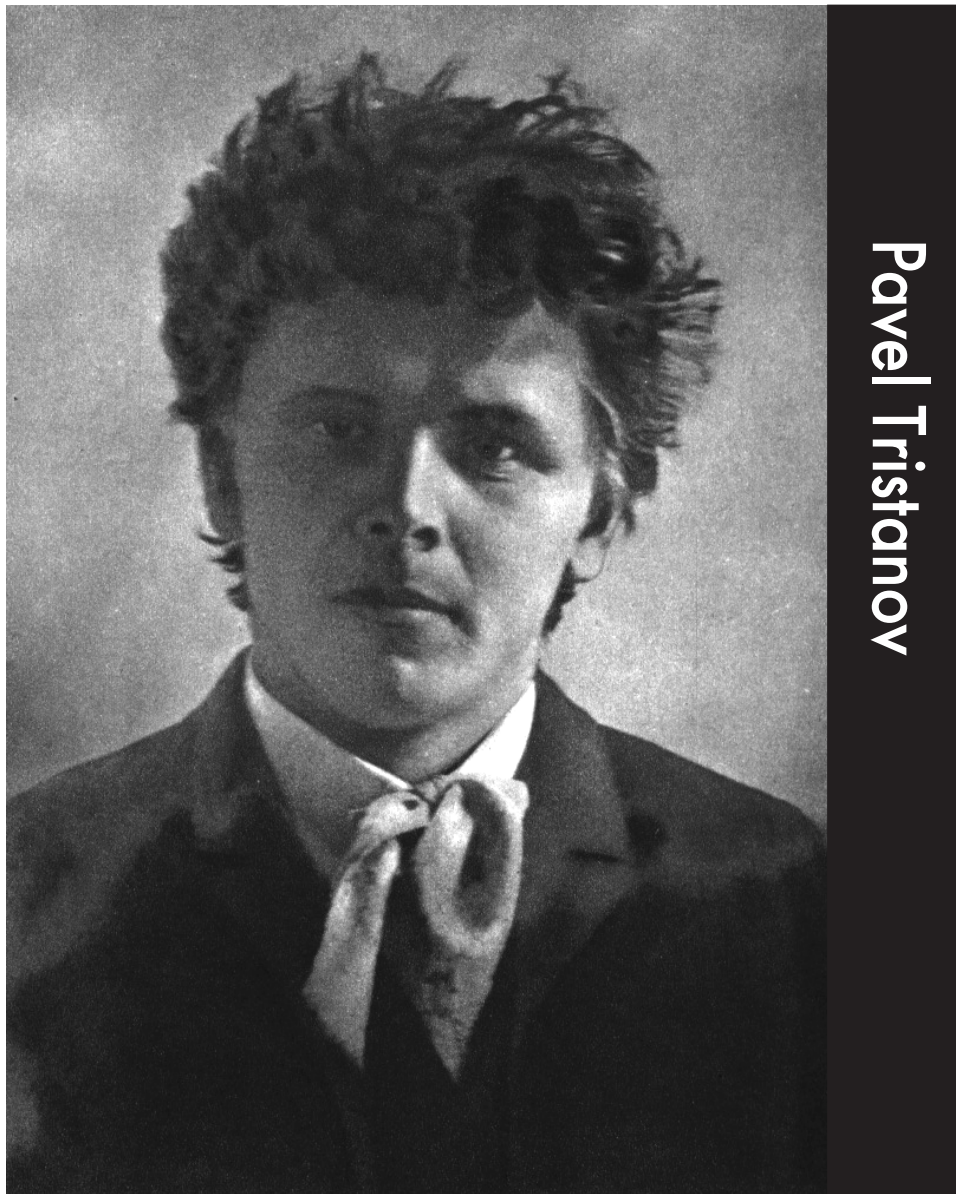
Splav!: Dneska bys za to dostal nakládačku. Když jsme u tvého anarchismu, jak se ti líbí, že tvoje písničky zpívají punkové kapely?

Tristanov: Moc. Moc se mi to líbí. Když Olbracht seděl ve vězení, co mu chodila zpívat socialistická mládež pod celu? Milion paží a Dubinušku. Proč by nějací pankáčci nemohli zpívat Pišou mi psaní?

Splav!: Poslední otázka, Pavle. Močil jsi někdy do sobotecké kašny?

Tristanov: Bez komentáře.

Splav!: Děkuji.

Pavel Tristanov